

Atatürk Kültür Merkezi'nden Haberler

Ömer ÇAKIR*

Mehmet Akif Ersoy ve İstiklal Marşı'na Genç Bakışlar Ulusal Sempozyumu

Atatürk Kültür Merkezi ve Bartın Üniversitesi iş birliğiyle, İstiklal Marşı'nın kabulünün 90. ve Mehmet Akif Ersoy'un vefatının 75. yılı nedeniyle düzenlenen, "Mehmet Akif Ersoy ve İstiklal Marşı'na Genç Bakışlar Ulusal Öğrenci Sempozyumu" 10-12 Mart 2011 tarihleri arasında Bartın Üniversitesinde gerçekleştirildi.

Sempozyuma Türkiye'deki üniversitelerin son sınıf öğrencileriyle lisans üstü eğitim gören öğrenciler/araştırma görevlileri ve başvurduğu tarihte doktorasını tamamlayan ancak öğretim üyeliğine ataması yapılmamış doktoralı araştırmacılar katıldı.

22 Farklı üniversiteden 34 öğrencinin katılımıyla gerçekleştirilen sempozyumun ilk günü saygı duruşu ve İstiklal Marşı'nı takiben Mehmet Akif ve İstiklal Marşı konulu bir belgesel sinevizyon gösterisiyle başladı. Çok sayıda bilim insanı ve öğrencinin de dinleyici olarak katıldığı toplantıda konuşan Atatürk Kültür Merkezi Başkanı Prof. Dr. Osman Horata, 90 yıl önce TBMM'de kabul edilen İstiklal Marşı'nın, Anadolu'daki Türk varlığını küçük bir coğrafyaya hapsedmeye çalışan güçlere karşı Çanakkale'de doğan istiklal ümidinin doruk noktasına çıktığı günlerde kaleme alınan bir hürriyet destanı olduğunu söyledi.

Merkezimiz Başkanı Horata'nın ardından söz alan Bartın Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Ramazan Kaplan da: İstiklal Marşı'nın, milletimizi hürriyete, istiklale, adalete, hakka, hukuka, insan olmanın azizliğine, yüceliğine dair çok yüksek bir övgü ve bunu dile getiren metin olduğundan bahsetti:

Açılış törenini onurlandıran ve Rektör Kaplan'ın ardından söz alan Bartın Valisi İsa Küçük de açış konuşmasında:

"Milli bir konu olan İstiklal Marşı ve yazarı milli şairimiz Mehmet Akif Ersoy hakkında gençleri araştırma ve incelemeye teşvik ve davet etmek, tarih ve şahsiyetlerine karşı bir vefa borcunu yerine getirmenin ötesinde, Bartın Üniversitesi ve Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Kültür Merkezi'nin, Türkiye Cumhuriyetimizin geleceği gençlerimize değer verip güven duyduğunun da bir göstergesidir" dedi.

* Atatürk Kültür Merkezi Uzmanı.

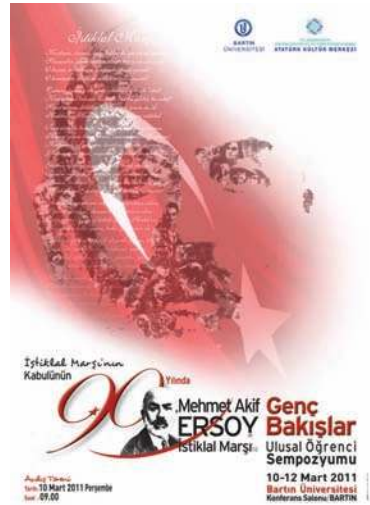

Açış konuşmalarının ardından Ardahan Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Ramazan Korkmaz başkanlığında sempozyuma özel bir "Açılış Oturumu" gerçekleştirildi. Öğretim üyelerinin katıldığı söz konusu oturumda sırasıyla Doç. Dr. Şahmurat Arık, "İstiklal Marşı ile Yabancı Devlet Marşlarının Mukayesesi"; Doç. Dr. Yılmaz Daşcıoğlu, "Zihnimize Mehmet Akif Algısı ve Mehmet Akif'in Edebiyat Anlayışı"; Doç. Dr. Kemal Timur, "Mithat Cemal Kuntay'ın Gözüyle Mehmet Akif"; Doç. Dr. Zeki Taştan, "Bir Baba Olarak Mehmet Akif'in Çocuklarına Mektupları"; Yard. Doç. Dr. Selma Baş, "Bir Merhamet Şairi Olarak Mehmet Akif" ve Yard. Doç. Dr. Mehmet Emin Uludağ da, "Mehmet Akif'in Şiir ve His Dünyası" konulu bildirelerini sundular.

Öğleden sonra öğrencilerin katıldığı sempozyum oturumlarına geçildi. İki gün süren ve başkanlıklarını da öğrencilerin yaptığı söz konusu oturumlarda toplam 32 bildiri sunuldu. Her bir bildirin ardından tartışma ve sorulara yer verildi. Oturumların sonunda ayrıca, Atatürk Kültür Merkezi ve Bartın Üniversitesi Rektörlüğüne katılımcılara birer katılım belgesi sunuldu.

Ertesi gün sempozyum devam ederken ayrıca, açılış oturumuna katılan öğretim üyelerinden Doç. Dr. Şahmurat Arık, Fen Lisesi ile Anadolu Öğretmen Lisesi'nde; Doç. Dr. Kemal Timur, Bartın Anadolu Lisesi ile Davut Fırıncıoğlu Anadolu Lisesi'nde ve Yard. Doç. Dr. Mehmet Emin Uludağ da Cumhuriyet Lisesi ile Köksal Toptan Anadolu Lisesi'nde, Mehmet Akif Ersoy'u anma etkinliklerine konuşmacı olarak katıldılar.

Oturumların sona ermesinden sonra, Fırat Üniversitesi doktora öğrencisi Abdulmuttalip İpek, Sakarya Üniversitesi doktora öğrencisi Elif Esra Önen, Bartın Üniversitesi Türk Dili Bölüm Başkanı Hamza Şeker ve Ahi Evran Üniversitesi öğretim üyesi Doç. Dr. Şahmurat Arık, değerlendirme konuşmaları yaptılar. Genel bir değerlendirme ve kapanış konuşması yapmak üzere kürsüye gelen Bartın Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Ramazan Kaplan da, öğrencilerin yapılan akademik çalışmalarda kaynak göstermeye çok dikkat etmeleri gerektiğini, kaynak göstermenin kendilerini asla küçültmeyeceğini, hatta çalıştıkları alanda kendi müktesebatlarını göstereceğini belirtti. Özellikle dil konusunda öğrencilerin hassasiyet göstermelerini isteyen Rektör Kaplan, "Bilimde hamaset yapmak çok tehlikelidir. Hamaset, başkaları tarafından hoş karşılanmayan, fakat size hoş gelen şeyleri yazdıran bir duygudur." dedi. Kaplan, edebiyat

dili ile akademik dili iyi ayırt etmelerini önerdi. Bu sempozyumun takım halinde gerçekleştirildiğini belirten Rektör Kaplan, “Biz Üniversitemizde her işimizde takım oyunu oynuyoruz. Burada bu etkinliğin gerçekleştirilmesinde görev alan başta Atatürk Kültür Merkezi Başkanlığı olmak üzere bütün arkadaşlarıma teşekkür ediyorum.” dedi.

Değerlendirme konuşmalarının ardından ödül törenine geçildi. Atatürk Kültür Merkezi Başkanlığınca sempozyumun birincisine 3000 TL, ikincisine 2000 TL, üçüncüsüne ise 1000 TL para ve berattan oluşan ödülleri verildi. Sempozyumun birincilik ödülüne, “Safahat'taki Şiirler Ekseninde İstiklal Marşı'nı Üslup Açısından Değerlendirme” konulu bildirisıyla Eskişehir Osmangazi Üniversitesi'nden Meltem Tekin; ikincilik ödülüne, “Türk Dünyası Millî Marşları” konulu bildirisıyla Gazi Üniversitesi'nden Ayşe Derya Eskimen ve üçüncülük ödülüne de “Mehmet Akif Ersoy'un Modernleşme ve Batılılaşma Düşüncesi” konulu bildirisıyla Ankara Üniversitesi'nden Yusuf Avcı layık görüldüler.

Teşvik ödülleri yanı sıra, Ardahan Üniversitesi'nden Aysel Arslanboğa, Ahi Evran Üniversitesi'nden Salim Aras, İstanbul Üniversitesi'nden Murat Tekin, Ahi Evran Üniversitesi'nden Yasemin Okumuş ve Çanakkale 18 Mart Üniversitesi'nden Mehmet Sercan Yiğit ile Fatmanur Acar da berat ve Merkezimiz yayınlarından oluşan mansiyon ödülleriyle layık görüldüler.

Sempozyumun son günü İnkümu ve Amasra'ya günübirlik bir gezi düzenlendi. Öğrenci ve öğretim üyelerinin katılımıyla gerçekleştirilen söz konusu gezinin ardından program sona erdi.

Atatürk Kültür Merkezi Başkanı sayın Horata, açış konuşmalarını sunarken

Sempozyum açılış törenine katılanlar

Bartın valisi sayın Küçük, Merkezimiz Başkanı sayın Horata'ya katılım belgesini takdim ediyor

Birincilik ödülünü kazanan Meltem Tekin ve Rektör Kaplan

İkincilik ödülünü kazanan Ayşe Derya Eskimen ve Merkezimiz Sekreteri Baba

Üçüncülük ödülünü kazanan Yusuf Avcı ve Bartın Ü. Rektör Yard. Toper Kaygın

Merkezimizin 2011 Yılı Nevruz Kutlama Etkinlikleri

Atatürk Kültür Merkezi, 2011 yılı nevrüz kutlamalarını Hoca Ahmet Yesevi Uluslar Arası Türk-Kazak Üniversitesi, İnönü Üniversitesi ve Fırat Üniversitesi işbirliğiyle gerçekleştirdi. Bu çerçevede, Türk Dünyası müzik ve halk danslarından oluşan ve Yesevi Sanat Topluluğu'nca gösteri programları düzenlendi. 16 Mart akşamı Malatya İnönü Üniversitesi, 17 Mart akşamı Elazığ Fırat Üniversitesi ve 21 Mart akşamı Ankara Hacettepe Üniversitesi kampüslerinde sunulan gösterilere, öğrenci ve öğretim elemanları büyük ilgi gösterdiler.

Peyami Safa, Vefatının 50. Yılında Ulusal Bir Sempozyumla Anıldı.

Türk fikir ve sanat adamı Peyami Safa, vefatının 50. yılında İstanbul'da düzenlenen bir sempozyumla anıldı. Atatürk Kültür Merkezi Başkanlığı ve İstanbul Üniversitesi Rektörlüğü işbirliğiyle düzenlenen Ölümünün 50. Yılında Peyami Safa Ulusal Sempozyumu 18-20 Nisan tarihleri arasında İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Genel Kurul odasında gerçekleştirildi.

İ.Ü. Rektörü Prof. Dr. Yunus Söylet, AKMB Başkanı Prof. Dr. Osman Horata, İ.Ü. Edebiyat Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Korkut Tuna ve İ.Ü. Edebiyat Fakültesi öğretim üyesi Prof. Dr. Kâzım Yetiş'in de birer konuşmayla katıldığı sempozyum açılış töreni, 18

Nisan Pazartesi günü saat 10.00'da gerçekleştirildi. Rektör Söylet açış konuşmasında, "Ben Peyami Safa'yı düşünce dünyamıza yaptığı katkıları ve edebiyata kazandırdığı eserleriyle anmak istiyorum. Gençliğimizde su gibi okuyup bitirdiğimiz Dokuzuncu Hariciye Koğuşu'nu daha olgun yaşlarımızda tiyatrodan izledik. Beni bir hekim olarak en çok etkileyen husus, kalemindeki akıcılık ve sadeliğin yanı sıra tıbbî gözlem ve tanımlarda adeta bir tıp meslek mensubu kadar konuya olan hakimiyetidir." dedi. Çağdaş Türk edebiyatının mihenk taşlarından biri olan Peyami Safa'nın fikrî ve edebî yönleriyle ele alındığı sempozyumda ayrıca Safa ile ilgili belgesel bir sinevizyon gösterisine yer verildi.

30 Bildirinin sunulduğu sempozyuma, akademisyenlerin yanı sıra Beşir Ayvazoğlu ve Nevzat Köseoğlu gibi tanınmış edebiyatçılar da birer bildiriyle katıldılar. Öğrenci ve öğretim üyelerinin de dinleyici olarak yoğun ilgisine sahne olan toplantı 10 oturumda gerçekleştirildi. Üç gün süren Ölümünün 50. Yılında Peyami Safa Ulusal Sempozyumu, Prof. Dr. Kâzım Yetiş, Prof. Dr. Sema Uğurcan ve Prof. Dr. Önder Göçgün'ün katıldığı değerlendirme ve kapanış konuşmalarıyla sona erdi.

“Toplumların Birbirine Bakışı” Konulu Türk-Rus İlişkileri III. Çalıştayı Yapıldı

İlki, Atatürk Araştırma Merkezi ve Atatürk Kültür Merkezi işbirliği ve Rusya Federasyonu Ankara Büyükelçiliği'nin desteğiyle 14-15 Mayıs 2010 tarihlerinde Ankara'da düzenlenen Türk-Rus İlişkileri Çalıştayı'nın ikincisi, St. Petersburg Devlet Üniversitesi Uluslararası İlişkiler Fakültesi işbirliğiyle 28-29 Eylül 2010 tarihlerinde St. Petersburg Devlet Üniversitesi'nde yapılmıştı.

Atatürk Araştırma Merkezi ve Atatürk Kültür Merkezi 28 Nisan 2011 tarihinde konuyla ilgili bir çalıştay daha gerçekleştirdi. Ankara'da yapılan III. Türk-Rus İlişkileri Çalıştay'ında bu kez, "Toplumların Birbirine Bakışı" ele alındı.

Türk ve Rus bilim insanlarının katıldığı çalıştay, Türk Tarih Kurumu konferans salonunda saat 10.00'da başladı. Devlet Bakanı sayın Prof. Dr. Mehmet Aydın'ın da açılış törenine bir konuşmayla katıldığı çalıştay üç oturumda gerçekleştirildi ve toplam 12 bildiri sunuldu.

Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Eski Başkanı Prof. Dr. Utkan Kocatürk vefat etti.

Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu eski başkanlarından, Atatürk Araştırma Merkezi'nin kurucu başkanı Prof. Dr. M. Utkan Kocatürk 12 Mart 2011 günü vefat etti. Cenazesi, 14 Mart 2011 Pazartesi günü saat 10.00'da Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumunda, saat 11.00'de TBMM'de yapılan törenlerden sonra Kocatepe Camii'nde kılınan cenaze namazının ardından Cebeci Asri Mezarlığı'nda toprağa verildi.

Utkan Kocatürk, 1937 yılında Gümüşhane'de doğdu. Babası Yedi Meş'aleciler'den meşhur edebiyatçı Vasfi Mahir Kocatürk, an-

nesi Nezahat hanımdır. İlkokulu İzmir'de, ortaokul ve lise öğrenimini Ankara'da tamamlayan Kocatürk, 1961 yılında Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi'nden mezun olmuştur. 1967'de Tıp uzmanı, 1973'de doçent, 1979'da profesör unvanlarını aldı. Bir süre Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi ve Atatürk Üniversitesi Tıp Fakültesi'nde öğretim üyeliği yaptı.

Prof. Dr. Utkan Kocatürk, Atatürk Üniversitesi Tıp Fakültesi'nde kürsü başkanlığı ve aynı üniversitede kurulan "Atatürk Devrimleri Enstitüsü"nde müdürlük yaptı. Erzurum'da tıp camiasında ciddiyeti, itibarı, zekâsı ve öğrencilerini yetiştirme-deki başarıları nedeniyle çok sevilen Kocatürk, 15 Ekim 1981'de Erzurum'dan Danışma Meclisi üyeliğine seçildi.

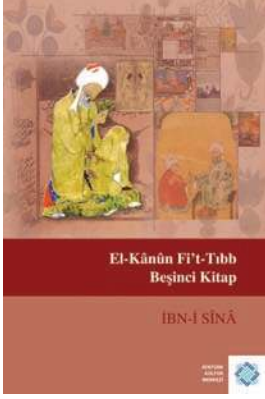
1983 yılında Atatürk Araştırma Merkezi Başkanlığına atanarak kurucu başkan olan Kocatürk, başkanlığı süresinde kurumun gelişmesi için büyük katkılar sağlamış ve 14 Ekim 1993 tarihinde Atatürk Araştırma Merkezi Başkanlığından ayrılmıştır.

Prof. Dr. Utkan Kocatürk 1992 ve 1993 yılları arasında da Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Başkanı olarak görev yapmıştır.

Atatürk, Kurtuluş Savaşı ve Cumhuriyet dönemi Türk tarihi alanlarında önemli araştırmaları bulunan merhum hocamıza Allah'tan rahmet, kederli ailesine ve bilim camiasına başsağlığı dileriz.

Yeni Çıkan Yayınlarımız

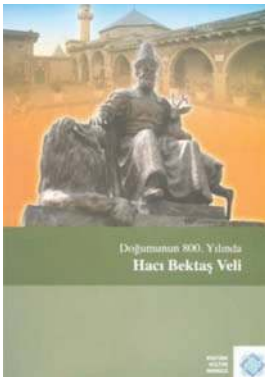
El-Kânûn Fî't-Tıbb Beşinci Kitap, İbn-i Sînâ, Çeviren: Esin Kâhya, 240 sayfa, 2010, Ankara.

El-Kanun fi't Tıbb adlı eserin Beşinci Kitabı terkip şeklindeki ilaçlara ayrılmıştır. İbn Sînâ'nın diğer kitaplarında da görüldüğü üzere, bu kitapta da konular belli bir sistematik içinde sunulmaktadır. Kitap, üç kısımdan meydana gelmiştir. Birinci kısımda, ele alınan terkip şeklindeki ilacın neye yaradığı, daha sonra içeriği ve son olarak da nasıl hazırlandığı konusunda bilgi verilmektedir. Kitabın ikinci kısmında kısaca deyim yerindeyse liste şeklinde hangi hastalığa hangi terkinin verilmesi gerektiği sunulmaktadır. Kitabın son kısmı ise bir farmakopi niteliğindedir. Kitabın sonunda, eserde geçen ölçülerle ilgili olarak, İbn Kunnaş'ın vermiş olduğu ölçü listesi sunulmaktadır.

Ord. Prof. Dr. Aydın Sayılı Külliyyatı-2 Hayatta En Hakiki Mürşit İlimdir, Ed.: Remzi Demir - Derleyen: İnan Kalaycıoğulları, 178 sayfa, 2010, Ankara.

Bilim Tarihi'ni ülkemizde akademik bir disiplin haline getiren Ord. Prof. Dr. Aydın Sayılı'nın külliyyatı bir plan dâhilinde Merkezimizce yayımlanmaya devam ediyor. Külliyyatın ikinci kitabı "Hayatta En Hakiki Mürşit İlimdir" adını taşıyor. Sayılı'nın 1948 yılında yayım hayatına kazandırdığı ve adını Atatürk'ün bir nutkundan alan eser, 62 yıl sonra yeniden okuyucusuyla buluşuyor.

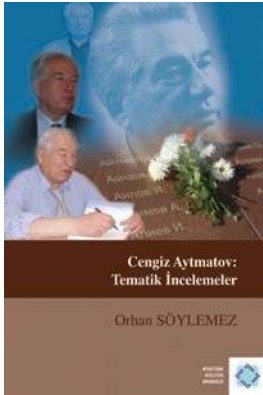
Doğumunun 800. Yılında Hacı Bektaş Veli, Ed.: Filiz Kılıç, 440 sayfa, 2010, Ankara.

2009 yılında Nevşehir Üniversitesi ve Atatürk Kültür Merkezi Başkanlığınca Kırşehir, Hacıbektaş'ta "Doğumunun 800. Yılında Hacı Bektaş Veli" adlı bir sempozyum düzenlenmiştir. Bu sempozyumda yurt içi ve dışından katılan bilim insanlarınca, Hacı Bektaş Veli'nin hayat felsefesi, düşünce dünyası, insan sevgisi odaklı mesajları temel kaynaklara dayanılarak akademik bir dille ifade edilmiştir. Bu eser, 17-18 Ağustos 2009 tarihleri arasında gerçekleştirilen sempozyumda sunulan bildirilerden oluşmaktadır.

Hüseyin Rıfka Tââmânî ve Elementler Çevirisi, Çev. ve Yay. Haz. Ali Rıza TOSUN, 270 sayfa, 2010, Ankara.

Hüseyin Rıfka Tââmânî'nin Mühendishane'de öğrencilere geometrinin daha çok askeri amaçlarla kullanımını öğretmek amacıyla İngilizceden çevirdiği bu eser Öklid'in özgün eserinin tamamını içermese de ilk Türkçe Elementler çevirisi olması ve hacimli ilk Türkçe geometri ders kitabı olması bakımından çok önemlidir. Ayrıca Yunan-İslam geometrisinin ve geometrinin temellerinin anlaşılmasında büyük önem taşımaktadır. Kitap, analitik geometri ve fonksiyon kavramlarına yer verilmeden tamamen sentetik bir yaklaşımla ele alınmış ve sayı (aded), nicelik (mikdar) kavramlarına Antik Yunan ve İslam döneminde olduğu gibi yaklaşmıştır.

Cengiz Aytmatov: Tematik İncelemeler, Editörü: Orhan Söylemez, 207 sayfa, 2010, Ankara.

Aytmatov okuyucuları bu kitapta birbirinden bağımsız ve birbirinden ilginç "tematik" inceleme yazılarını bir arada bulacaklar. Kitapta, Türk dünyası edebiyatı üzerinde çalışmalar yapan genç akademisyenlerin birer izlek olarak takip ettikleri, yorumladıkları, eleştirdikleri ilginç temalara yer verilmiştir. Ayrıca Orhan Söylemez'in Aytmatov'un ölümü üzerine yazdığı ve muhtelif dergilerde yayımlanan yazılarıyla, Seval Koçoğlu ile yaptığı ve Külliye dergisinde yayımlanan bir söyleşi de ilk kez bu kitapta bir araya getirildi.